

1 Timotheüs 3: 1-7

Bij de bespreking van het 1^e hoofdstuk van Paulus' brief aan Timotheüs heb ik gezegd dat het doel van alle activiteiten in de gemeente moet zijn dat de liefde toeneemt. Daarop moet alles gericht zijn. In het 2^e hoofdstuk hebben we benadrukt dat oprecht gebed daarvoor onmisbaar is. Paulus spreekt de mannen aan dat hun gebed nooit mag samengaan met boosheid en ruzie (toorn en twist NBG) en dat de dames in de gemeente hun vrijheid niet mogen gebruiken door de aandacht op zichzelf te richten door zich op te dirken. Geen dure sieraden en opvallende haardracht. Daarvoor is het gebed niet bedoeld. Wie bidt hoort op God gericht te zijn en niet zelf in het middelpunt te staan. Om te bereiken dat de liefde toeneemt zijn er in de gemeenten die Paulus en zijn helpers stichtten opzieners en diakenen aangesteld. Laten we vandaag eens kijken wat er over die opzieners gezegd wordt. De volgende keer kijken we dan naar de diakenen.

Het eerste wat Paulus opmerkt is dat het werk van opzieners een voortreffelijk werk is. Werken aan de ontplooiing van de liefde in de gemeente is prachtig. Het is jammer dat er wat dat betreft een vertekend beeld is ontstaan van ouderlingschap. Door velen wordt het vooral als moeilijk, zwaar en tijdrovend gezien. Paulus denkt daar duidelijk anders over. Wat is er nu mooier dan zusters en broeders opbouwen in het geloof en helpen om te groeien in de liefde. Ik denk dat Paulus er niet veel van begrepen zal hebben als mensen bedanken voor het ouderlingschap. Natuurlijk, alle begrip voor de legitieme redenen, maar als je de voorwaarden bekijkt die Paulus noemt waar opzieners aan moeten voldoen, dan zijn er maar weinig die over talenten gaan. De meeste criteria gelden net zo goed voor iedere christen. Laten we ze eens langslopen.

In de eerste plaats stelt Paulus dat een opziener onberispelijk moet zijn. Van het Griekse woord voor opziener is ons woord bisschop afgeleid. Een bisschop is een opziener. In de RK kerk heeft dat woord een heel andere toepassing gekregen dan bij Paulus. Voor Paulus is de opziener een ambtsdrager in de plaatselijke gemeente. En zo'n plaatselijke gemeente heeft dan niet één opziener maar meerdere. Een opziener is iemand die toezicht houdt. Daarin ligt niet de gedachte opgesloten van heerschappij voeren. Heel het NT wijst elke gedachte van heersen af.

De opzieners in de gemeente behoren onberispelijk te zijn. Wat Paulus met onberispelijk bedoelt, blijkt uit wat er volgt.

Een opziener moet de man van één vrouw zijn. Bij de Joden kwam in Paulus' dagen nog steeds polygamie voor. Weliswaar niet meer in dezelfde mate als in de tijd van het OT. Het hebben van twee vrouwen was ook een kostbare zaak. Er waren niet zoveel mensen die zich dat konden veroorloven. Maar soms kwam het nog wel voor, al was het alleen maar bij de zogenaamde zwagerhuwelijken, waarbij een man de kinderloze weduwe van zijn overleden broer huwde. Maar het is ook niet uitgesloten dat er in de gemeente mensen waren die het met de seksuele moraal niet zo nauw namen en er een buitenechtelijke relatie op na hielden.

Jezus heeft in zijn onderwijs teruggegrepen op de oorspronkelijke betekenis van het huwelijk, zoals het door God was ingesteld. En daarbij sluit Paulus zich aan. Een opziener moet ook in huwelijksleven een voorbeeld van een christelijke levensstijl zijn.

Daarmee is natuurlijk niet gezegd dat een opziener persé getrouwd moet zijn. Een ongehuwde man kan ook prima een ouderling zijn. Paulus zelf was immers ook niet getrouwd. Maar als een opziener getrouwd is, dan moet hij één vrouw hebben. Daarin hoort de opziener een voorbeeld van de gemeente te zijn.

Hij moet ook nuchter zijn. Dat wil zeggen dat hij in staat moet zijn om zijn hoofd koel te houden en zich niet onmiddellijk door allerlei wilde ideeën laat meeslepen. Hij moet in staat zijn de dingen in proportie te zien. Hij moet ook bezadigd zijn, bezonnen en verstandig. Hij moet niet ondoordacht optreden en overal met een dolle kop op af vliegen.

Hij moet ook beschaafd zijn. Dat wil niet persé zeggen dat hij met mes en vork moet eten of zo, maar dat hij een stuk innerlijke beschaving bezit. Een opziener moet geen bokkige, onbeschofte kerel zijn die door z'n ontactisch optreden mensen van zich afstoot in plaats van aantrekt. Hij moet tevens gastvrij zijn. Als iemand uit zijn wijk aan de bel trekt dan is het niet de bedoeling dat hij mensen bij de deur afscheept.

Een opziener moet ook bekwaam zijn om te onderwijzen. Dit is de enige bekwaamheid die Paulus noemt. Daarmee bedoelt hij heus niet dat een opziener een bekwame spreker moet zijn in de gemeente. Maar van een opziener mag wel een zekere kennis en inzicht in de Schrift verwacht worden. En die kennis moet hij op een bekwame manier kunnen doorgeven aan anderen. Van opzieners mag ook verwacht worden dat ze willen groeien in kennis en inzicht, door met het Woord van God bezig te zijn.

Een opziener mag niet aan drank verslaafd zijn. Ook dit criterium is geldig voor elke gelovige. Wie verslaafd is, is niet vrij. Die staat onder de controle van z'n verslaving. En dan maakt het uiteraard niet uit of je het over drank, roken, drugs of over iets anders hebt.

Opzieners mogen ook niet opvliegend zijn. Een aangebrand typetje die gauw op z'n

teentjes getrapt is, is voor deze taak niet geschikt. Een driftkop zal de ontplooiing van de liefde in de gemeente blokkeren. Van ouderlingen mag verwacht worden dat ze vriendelijk en inschikkelijk zijn. Als ouderling mag je niet altijd je zin willen doordrijven. Zolang het niet over principiële zaken gaat hoef je niet je zin door te drijven.

Een ouderling mag niet strijdlustig zijn, geen ruziezoeker. Kerkenraadsvergaderingen en huisbezoeken mogen niet ontaarden in woordenstrijd. Ook mag hij niet bekend staan als een geldwolf. Want hoe zou iemand die geld liefheeft, de liefde tot God kunnen ontplooien. Niemand kan immers twee heren dienen.

Een opziener moet ook op een goede manier leiding geven aan z'n gezin. Want de gemeente is het gezin van God. Wie zijn eigen gezin in de soep laat lopen doordat hij geen leiding geeft, of op een verkeerde manier, moet ook niet in de gemeente leiding gaan geven. Leiding geven over je gezin moet waardig gebeuren. Niet te passief, maar ook niet te tiranniek. Wie bij een opziener thuiskomt moet voelen dat er een goede sfeer heerst. Kinderen lopen niet over hun vader heen zonder zich iets van hem aan te trekken, maar ze zitten ook niet op hun stoel te bibberen omdat vader een boeman is.

Ook is het onverstandig om een pasbekeerde meteen tot opziener te bevestigen. Het gevaar van hoogmoed ligt dan op de loer. Een pasbekeerde zal eerst de tijd moeten nemen om te groeien in geloof.

Tenslotte moet een opziener goed bekend staan bij de buitenwacht. Want een opziener die slecht bekend staat in je woonplaats kan heel makkelijk de gemeente in opspraak brengen. "Hoe kunnen ze zo'n man nu ouderling maken, moet je kijken wat hij allemaal uitspookt". Een dergelijke ouderling zal voor de naam van God en Zijn gemeente een antireclame zijn.

Zo heeft Paulus het profiel van een opziener geschetst. Hij vraagt geen buitensporige dingen. Een opziener hoeft echt geen schaap met vijf poten te zijn. Afgezien van de bekwaamheid om te onderwijzen zijn alle vereisten die Paulus noemt, niets anders dan blijken van een christelijke wandel, die bij elke christen aanwezig behoren te zijn.

Dat geldt niet minder voor de diakenen. Maar daar gaan we het de volgende keer over hebben. Laten we nog even het begin van de tekst tot ons door laten dringen: als iemand verlangen heeft naar het ambt van opziener, begeert hij een voortreffelijk werk. Laten we maar bidden dat ook in onze gemeente steeds meer mensen zich dat bewust mogen worden.

AMEN